

Na temelju članka 47. stavaka 2. i 4. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Narodne novine" broj 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20 i 143/21) i članka 22.a Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ broj 82/15, 118/18, 31/20 i 20/21) Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske, 31. siječnja 2022., donosi

ODLUKU

o izmjenama Odluke o nužnoj epidemiološkoj mjeri obveznog korištenja maski za lice ili medicinskih maski

I.

U Odluci o nužnoj epidemiološkoj mjeri obveznog korištenja maski za lice ili medicinskih maski („Narodne novine“ broj 75/21, 86/21, 90/21, 95/21, 100/21, 106/21, 112/21, 117/21, 121/21, 129/21, 138/21 i 145/21) u točki II. podstavak 14. mijenja se i glasi:

„ - i u drugim prostorima ili okolnostima kada je to propisano drugim odlukama Stožera Civilne zaštite Republike Hrvatske.“

II.

U točki III. riječi : “te u svim okolnostima kada je osigurano da se na javnom događanju ili okupljanju, odnosno u određenom prostoru nalaze samo osobe koje posjeduju EU digitalnu COVID potvrdu” brišu se.

III.

Točka VI. mijenja se i glasi:

„Nužna epidemiološka mjera iz ove Odluke određuje se u trajanju do 28. veljače 2022.“.

IV.

Ova Odluka zajedno s obrazloženjem objavit će se na mrežnoj stranici Ravnateljstva civilne zaštite na kojoj se objavljuju odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske za sprečavanje širenja zaraze koronavirusom, na adresi: <https://civilna-zastita.gov.hr/odluke-stozera-civilne-zastite-rh-za-sprecavanje-sirenja-zaraze-koronavirusom/2304>.

V.

Ova Odluka objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. veljače 2022.

KLASA: 810-06/20-01/7

URBROJ: 511-01-300-22-488

Zagreb, 31. siječnja 2022.

NAČELNIK STOŽERA
POTPREDSJEDNIK VLADE
I MINISTAR UNUTARNJIH POSLOVA

dr. sc. Davor Božinović

Dostaviti:

1. Operativnom centru Civilne zaštite, na daljnju dostavu
2. Pismohrani

OBRAZLOŽENJE

U skladu s točkom 13. rješenja Ustavnog suda broj: U-I-5781/2021 i dr. od 21. prosinca 2021. (www.usud.hr), Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske u suradnji s Ministarstvom zdravstva i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo daje obrazloženje Odluke o izmjenama Odluke o nužnoj epidemiološkoj mjeri obveznog korištenja maski za lice ili medicinskih maski (Narodne novine, br. 13/22.)

1. Odluku o nužnoj epidemiološkoj mjeri obveznog korištenja maski za lice ili medicinskih maski donio je Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Stožer civilne zaštite) 2. srpnja 2021. na temelju članka 47. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine« broj 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20 i 134/20), a u vezi s člankom 18. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine« broj 47/20) i u vezi s člankom 5. Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine« broj 134/20) i članka 22.a Zakona o sustavu civilne zaštite (»Narodne novine« broj 82/15, 118/18, 31/20 i 20/21). Objavljena je u „Narodnim novinama“, br. 75/21 od 2. srpnja 2021., a stupila je na snagu 3. srpnja 2021.

Shodno činjenici da je glavni put prijenosa SARS-CoV-2 kapljični, to jest izravni, a samo dijelom neizravni (putem kontaminiranih ruku i površina), prioritarno je provođenje epidemioloških (nefarmaceutskih) mjera u zajednici za smanjenje prijenosa infekcije. To se na prvom mjestu odnosi na nošenje maske koja prekriva usta i nos, a što ima dvojaku ulogu. Prvenstveno, u kontroli izvora infekcije jer inficirana i zarazna osoba pravilnim nošenjem maske u znatnoj mjeri smanjuje izbacivanje infektivnih čestica u okolinu putem disanja, govora, pjevanja, kašljanja i kihanja. Dodatno, nezaražena osoba pravilnim nošenjem maske veći dio respiratornih kapljica koje drugi ljudi izbacuju disanjem, govorom, pjevanjem, kašljanjem i kihanjem, a koje bi soba udahnula, zadržava na maski i time smanjuje infektivnu doku koju udahne. Rezultati brojnih međunarodnih istraživanja ukazuju na koristi primjene maski kao nefarmaceutske intervencije u smislu redukcije rizika prijenosa virusa, kao što je i više studija potvrdilo korist univerzalnog nošenja maski u zajednici. Uvažavajući činjenicu da pojedine osobe uslijed zdravstveno stanja i značajki razvojne dobi ne mogu nositi masku što je i navedeno u dokumentu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (u daljnjem tekstu: HZJZ), „Tko ne treba nositi masku? Izuzeće od obveze nošenja maske“, pojedine kategorije osoba su izuzete obaveze nošenja maske.¹ Važno je naglasiti da se osobna korist, koju nošenje maske pruža, povećava što više ljudi nosi masku. Razina do koje maska sprječava udisanje kapljica koje mogu biti infektivne, dakako, ovisi o vrsti maske i o tome koristi li se pravilno, ali svaka je maska koja se ispravno nosi, dokazano, bolja nego nenošenje ili nepravilno nošenje maske. Šira primjena nošenja zaštitnih maski pridonosi jačanju solidarnost te svijesti o značaju ove protuepidemijske mjere, ali i smanjuje mogućnost od širenja drugih virusnih i bakterijskih

¹ <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Tko-ne-treba-nositi-masku-izuze%C4%87e-od-obveze-no%C5%A1enja-maske.pdf>

infekcija dišnog sustava čime se smanjuju izostanci s posla, rasterećuje sustav dijagnostike i liječenja te se čuvaju zdravstveni kapaciteti.

3. Točkom I. Odluke o nužnoj epidemiološkoj mjeri obveznog korištenja maski za lice ili medicinskih maski („Narodne novine“, br. 75/21 – u daljnjem tekstu: Odluka/2021) uvedena je, zbog pojave virusa SARS-CoV-2 koji uzrokuje zaraznu bolest COVID-19, a s ciljem zaštite pučanstva Republike Hrvatske od iste zarazne bolesti, nužna epidemiološka mjera obveznog korištenja maski za lice ili medicinskih maski.

4. Točkom II. Odluke/2021 određeno je da se nužna epidemiološka mjera obveznog korištenja maski za lice ili medicinskih maski korištenih na ispravan način, tako da cijelo vrijeme dok se nosi maska prekriva usta i nos, odnosi na

- zaposlenike ustanova socijalne skrbi koje pružaju uslugu smještaja i posjetitelje korisnicima, ako su posjete dopuštene
- vozače, ostale zaposlenike u prijevoznim sredstvima javnog prometa i putnike u javnom prometu;
- zaposlenike u trgovačkoj djelatnosti i kupce za vrijeme boravka u prodavaonicama
- zaposlenike u ugostiteljskoj djelatnosti koji dolaze u kontakt s gostima ili sudjeluju u posluživanju i pripremi jela, pića i napitaka;
- goste u ugostiteljskim objektima u zatvorenim prostorima, osim dok sjede na svojim mjestima i konzumiraju hranu, piće ili napitke;
- zaposlenike trgovačkih društava, ustanova i institucija koji rade sa strankama i stranke koje dolaze u ta trgovačka društva, ustanove i institucije;
- zaposlenike u uslužnim djelatnostima u kojima se dolazi u bliski kontakt s klijentima
- zaposlenike u uredima u kojima se ne može osigurati međusobna fizička distanca od najmanje 2 metra
- vjernike prilikom vjerskih obreda i okupljanja u zatvorenom prostoru
- gledatelje na sportskim natjecanjima koja se održavaju u zatvorenim prostorima
- posjetitelje svih društvenih i javnih okupljanja u zatvorenom prostoru
- osobe koje na to obveže njihov poslodavac
- osobe na otvorenim prostorima u okolnostima kada nije moguće održavati fizički razmak između osoba
- i u drugim prostorima ili okolnostima kada nije moguće osigurati da u prostor ulaze samo osobe koje posjeduju EU digitalnu COVID potvrdu.

5. Točkom III. određeno je da se nužna epidemiološka mjera korištenja maski za lice ili medicinskih maski ne odnosi na slučajeve preporučenih izuzeća, a koja na svojim mrežnim stranicama objavljuje Hrvatski zavod za javno zdravstvo, kao niti na sve okolnosti kada je osigurano da se na javnom događanju ili okupljanju, odnosno u određenom prostoru, nalaze samo osobe koje posjeduju EU digitalnu COVID potvrdu.

6. Točkom IV. Odluke određeno je da su poslodavci i organizatori društvenih i javnih događanja te drugih okupljanja obvezni kontrolirati provođenje nužne epidemiološke mjere obveznog korištenja maski za lice ili medicinskih maski.

7. Točkom V. Odluke određeno je da se ista, iznimno, ne primjenjuje na zdravstvene ustanove, koje su obvezne primjenjivati stručne smjernice i preporuke, kao niti na rad u osnovnim i srednjim školama, visokim učilištima te ustanovama predškolskog odgoja i obrazovanja.

8. Odluka/2021 je do sada novelirana 11 puta.

Prvi put je novelirana 30. srpnja 2021. („Narodne novine“, br. 86/21.) kada je produljena primjena uvedene nužne epidemiološke mjere do 15. kolovoza 2021.

Drugi put je novelirana 13. kolovoza 2021. („Narodne novine“, br. 90/21.) kada je produljena primjena uvedene nužne epidemiološke mjere do 31. kolovoza 2021.

Treći put je novelirana 30. kolovoza 2021. („Narodne novine“, br. 95/21.) kada je produljena primjena uvedene nužne epidemiološke mjere do 15. rujna 2021.

Četvrti put je novelirana 14. rujna 2021. („Narodne novine“, br. 100/21.) kada je produljena primjena uvedene nužne epidemiološke mjere do 30. rujna 2021.

Peti put je novelirana 29. rujna 2021. („Narodne novine“, br. 106/21.) kada je produljena primjena uvedene nužne epidemiološke mjere do 15. listopada 2021.

Šesti put je novelirana 14. listopada 2021. („Narodne novine“, br. 112/21.) kada je produljena primjena uvedene nužne epidemiološke mjere do 31. listopada 2021.

Sedmi put je novelirana 29. listopada 2021. („Narodne novine“, br. 117/21.) kada je produljena primjena uvedene nužne epidemiološke mjere do 15. studenoga 2021.

Osmi put je novelirana 12. studenoga 2021. („Narodne novine“, br. 121/21.) kada je produljena primjena uvedene nužne epidemiološke mjere do 30. studenoga 2021.

Deveti put je novelirana 30. studenoga 2021. („Narodne novine“, br. 129/21.) kada je produljena primjena uvedene nužne epidemiološke mjere do 15. prosinca 2021.

Deseti put je novelirana 15. prosinca 2021. („Narodne novine“, br. 138/21.) kada je produljena primjena uvedene nužne epidemiološke mjere do 31. prosinca 2021.

Jedanaesti put je novelirana 29. prosinca 2021. („Narodne novine“, br. 145/21.) kada je produljena primjena uvedene nužne epidemiološke mjere do 31. siječnja 2022. i dopunjena je odredbom kojom se, u slučaju bitno izmijenjenih okolnosti, omogućuju njezine izmjene i dopune i prije isteka roka do kojeg su nužne epidemiološke mjere određene.

9. S obzirom da nisu prestali razlozi zbog kojih je donesena Odluka/2021. Stožer civilne zaštite je u suradnji s Ministarstvom zdravstva i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo 31. siječnja 2022. donio Odluku o izmjenama Odluke o nužnoj epidemiološkoj mjeri obveznog korištenja maski za lice ili medicinskih maski (u daljnjem tekstu: Ova Odluka) kojom je u jednom dijelu izvršio izmjene ove Odluke u dijelu koji se odnosi na korištenje medicinskih maski ili maski za lice u prostorima ili okolnostima gdje svi prisutni

posjeduju EU digitalne COVID potvrde te produljio primjenu uvedene mjere do 28. veljače 2022.

10. Točkom I. izvršena je izmjena u točki II. Odluke/2021 na način da je promijenjen podstavak 14. tako da je propisano da se obveza korištenja maski za lice ili medicinskih maski može posebnim odlukama Stožera Civilne zaštite RH uvesti i u drugim prostorima ili okolnostima kada se to procijeni potrebnim, bez obzira radi li se o prostoru u koji ulaze samo osobe koje posjeduju EU digitalnu COVID potvrdu.

11. Također, točkom II. izmijenjena je točka III. Odluke/2021 na način da, ukoliko se u određenom prostoru nalaze samo osobe koje posjeduju EU digitalnu COVID potvrdu, to automatski ne znači da iste ne moraju koristiti maske za lice ili medicinske maske, već to ovisi o tome je li takva obveza uvedena ili nije uvedena Odlukom Stožera Civilne zaštite RH.

12. Ustavni sud Republike Hrvatske naveo je u rješenju broj: U-I-5781/2021 i dr. od 21. prosinca 2021. (www.usud.hr) da „od donositelja mjera očekuje da mjere koje donosi (naređuje) ubuduće sadržavaju obrazloženje na temelju kojeg će adresati tih mjera, kao i javnost, biti upoznati s razlozima zbog kojih je pojedina mjera donesena ...“. Sukladno tome, u točki IV. ove Odluke određeno je da se ona zajedno s obrazloženjem objavljuje na mrežnoj stranici Ravnateljstva civilne zaštite na kojoj se objavljuju sve odluke Stožera civilne zaštite.

13. U točki V. ove Odluke određeno je da se objavljuje u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. veljače 2022. Ova se Odluka u „Narodnim novinama“ objavljuje bez obrazloženja jer se odluke koje Stožer civilne zaštite donosi u provedbi članka 47. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti smatraju „drugim propisima“ u smislu članka 125. alineje 2. Ustava Republike Hrvatske, što je utvrdio Ustavni sud u točki 33.1. rješenja broj: U-I-1372/2020 i dr. od 14. rujna 2020. („Narodne novine“, br. 105/20.), u točki 8. rješenja broj: U-II-5417/2021 od 21. prosinca 2021. (www.usud.hr), i dr.

14. Poštujući zahtjeve pravne sigurnosti, nakon što se ova Odluka objavi u „Narodnim novinama“, na mrežnoj stranici Ravnateljstva civilne zaštite objavit će se i pročišćeni tekst Odluke o nužnoj epidemiološkoj mjeri obveznog korištenja maski za lice ili medicinskih maski.